

Japán

Utolsó frissítés dátuma: 2021.01.08.

Fertőzöttség állapota

Járványhelyzet állapota:

A szigetországban jelenleg a járvány harmadik hulláma tart a tavaszi első, majd a nyári másodikat követően.

2021. január 7-i adatok szerint összesen 258 393 fertőzést jelentettek az országban, melyből 68 790-et Tokióban.

Az elmúlt időszakban, különös tekintettel az elmúlt napokban a fertőzések számában tapasztalt növekedésnek köszönhetően **2021. január 8-tól a miniszterelnök egy hónapra szükségállapotot rendelt el a főváros és a szomszédos tartományokra.** 2021. január 7-én az új fertőzöttek száma először lépte át a 7000-et (7084), ez azonban még mindig messze van a nyugati országokban tapasztalt számoktól (figyelmbe véve a 126 milliós lakosságot).

A fertőzések száma illetve a járványügyi helyzetről az alábbi linkeken (Egészségügyi, Munkaügyi és Jóléti Minisztérium, Miniszterelnök Hivatal) érhetőek el a folyamatosan frissülő hivatalos adatok:

- https://www.mhlw.go.jp/stf/covid-19/kokunainohasseijoukyou_00006.html#1-1
- http://japan.kantei.go.jp/ongoingtopics/_00017.html

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

2020. április 7.- szükségállapot elrendelése 7 tartományra (Tokió, Oszaka, Fukuoka, Csiba, Kanagava, Szaitama, Hjogo)

2020. április 16. - szükségállapot kiterjesztése az egész ország területére május 6-ig

2020. május 4. - szükségállapot meghosszabbítása május 31-ig

2020. május 14. – szükségállapot feloldása a 47 tartományból 39-re (Tokió, Kanagava, Csiba, Szaitama, Oszaka, Kiotó, Hjogo, Hokkaido kivételével - melyek az ország GRP-jének 49%-át adják)

2020. május 21. – szükségállapot feloldása Oszaka, Kiotó, Hjogo tartományokra (a maradék 5 tartomány soráról a május 25-i héten hoznak döntést)

2020. május 25. - szükségállapot feloldásaa maradék 5 tartományra is (Tokió, Kanagava, Csiba, Szaitama, Oszaka, Kiotó, Hjogo, Hokkaido), mellyel **az egész ország területén feloldásra került a szükségállapot**

2020. augusztus 5. - ABE Sinzó miniszterelnök bejelentette, hogy nem látják szükségesnek egy újabb szükségállapot kihirdetését, annak ellenére, hogy az elmúlt napokban jelentősen nőtt az új típusú koronavírus fertőzések száma. A miniszterelnök azzal indokolta kijelentését, hogy a jelenlegi fertőzések között sokkal kevesebb a súlyos esetek száma az áprilisi állapotokhoz viszonyítva.

A járványhelyzet alatt számos gyár szüneteltette tevékenységét, illetve állította át a gyártósorait egészségügyi eszközök gyártására, azonban a legtöbb esetben a gyárak már június hónapban újraindították a termelést.

Kijárási korlátozás Japánban a szükségállapot ideje alatt sem volt, mivel azt a japán törvények nem teszik lehetővé. A japán kormány kérésére viszont a rendezvények elmaradtak, közösségi helyek, bevásárló központok, játéktermek, szórakozóhelyek, iskolák és sportlétesítmények zárva tartottak. Számos étterem szintén zárva tartott, vagy rövidített nyitva tartással üzemelt. A létesítmények lépésről lépésre kezdték meg működésük újraindítását fokozott óvintézkedések betartása mellett, a nagyobb rendezvények is kiállítások azonban továbbra sem kerülnek megrendezésre.

A fővárosban a feloldásokat fokozatosan, több lépcsőben vezették be. A korlátozások teljes feloldása 2020. június 19-től lépett életbe. Az éjszakai élet újraindulását követően a megbetegedések számában tapasztalt emelkedés következtében (melyek legnagyobb része ezen létesítményekhez volt köthető) a tokiói kormányzó a szórakoztatóiparban dolgozók rendszeres tesztelését kérte, továbbá egy külön erre a célra kiadott iránymutatás-gyűjteményt is kiadott olyan javaslatokkal, mint pl. a két méter távolság tartása, valamint a vendégekről vezetett nyilvántartás megőrzése legalább egy hónapig, hogy beazonosíthatóak lehessenek fertőzés esetén. Szeptember 19-től a bel- és kültéri rendezvények (koncertek, sportesemények, kulturális események) megengedett maximum létszáma a létesítmény befogadó kapacitásának 50%-a. A korlátozások feloldása ellenére továbbra is az óvatosság, éberség és a megelőzés illetve megelőző intézkedések élveznek prioritást a mindennapokban, a konferenciák, rendezvények nagyobb része továbbra is törlésre került illetve kerül, és inkább online keretek között valósul meg.

2020 novemberében Japánt elérte a koronavírus járvány harmadik hulláma. A későbbiekben az egészségügyi rendszert a kellenél jobban megterhelő helyzet elkerülése érdekében országsszerte sorra kezdték meg a fokozottabb óvintézkedések bevezetését, és kéri a lakosságtól a korábbinál is nagyobb mértékű körültekintést. Hangsúlyozandó azonban, hogy az esetszámok még így is messze elmaradnak a nyugati országok fertőzöttségi adataitól.

2020. november 7. - Hokkaidón az esetszámok növekedése következtében ismét hármas, majd négyes fokozatúra emelték a COVID készülségi szintet. Arra kérték a szapporói éjszakai életet üzemeltetőket (hostess bárók, klubok), hogy este 10 és reggel 5 óra között tartsanak zárva, az éttermek és a karaoke bárókban alkoholt este 10 óra után már ne szolgáljanak fel, továbbá a lakosság tartózkodjon a lakóhelyének nem szükségszerű indokból történő elhagyásától. A bejelentett szigorításokat november 27-ig tervezték érvényben tartani, az intervallumot azonban időközben (november 27.) meghosszabbították december 11-ig.

2020. november 19. – Az esetszámok emelkedésével ismét a legmagasabb, négyes fokozatúra emelték Tokióban a COVID készülségi szintet, további korlátozásokat azonban egyelőre nem jelentettek be.

2020. november 24. – A fertőzések számának emelkedésével az egészségügyi intézmények védelme érdekében Szapporo és Oszaka három hétre, december 15-ig kikerült a Go To

utazási kampányból, mint utazási célpontok (ezen városok lakosai azonban országsszerte továbbra is jogosutak az utazási kapmányban részt venni, azonban a miniszterelnök kérte őket, hogy lehetőség szerint tartózkodjanak ettől).

Oszaka tartományi kormányzat arra kérte az alkoholt is kínáló éttermeket és bárakat, hogy a fertőzések terjedésének lassítása érdekében **rövidített nyitvatartással** dolgozzanak, és legkésőbb 21:00 órakor zárjanak be november 27-től 15 napon keresztül.

Ibaraki tartomány is hasonló kérést fogalmazott meg, november 30-ától kezdődően.

2020. november 26. – A **tokiói** kormányzó az alkoholos italok is felszolgáló éttermek **rövidített nyitvatartására** kérte fel azok üzemeltetőit. A tokiói kormányzat 400 ezer jen (3800 dollár) támogatást nyújt azon éttermek részére, melyek a kérésnek megfelelően 22:00 órakor bezárnak november 28-december 18 között.

2020. november 27. – A **nagojai** tartományi kormányzat arra kérte az alkoholos italt felszolgáló éttermeket, hogy **rövidített nyitvatartással** dolgozzanak, a nagojai éjszakai élet üzemeltetőit (kacorke, hostess bárók, host klubok) pedig arra, hogy 21:00-05:00 óra között tartsanak zárva december 18-ig a koronavírus fertőzés terjedésének visszaszorítása érdekében.

2020. november 30. – **Szaitama** tartományban is felhívták az alkoholos italokat is felszolgáló vendéglátóipari egységeket, karaoke baárokat, hogy december 4-17 között **rövidített nyitvatartással** üzemeljenek, és legkésőbb este 10 órakor zárjanak be.

Csiba tartomány kormányzója a tartomány 11 városától kérte, hogy alkoholos italokat a bárókban és éttermekben 22:00 óra után december 2-22. között ne szolgáljanak fel (a nyitvatartási időre vonatkozó korlátozást azonban egyelőre nem fogalmazott meg).

2020. december 1. – A tokiói kormányzó felkérte a **65 éves, illetve annál idősebbeket**, valamint a gyengébb egészségügyi állapotúakat, hogy **tartózkodjanak a Tokióba, vagy Tokióból történő utazásoktól** és a Go To utazási kampányban történő részvételtől december 17-ig.

2020. december 3. – Az **oszkai** kormányzó vörös szintűre emelte a koronavírus készütségi szintet a tartományban, és vészhelyzetet hirdetett az egészségügyi ellátást illetően, ahol a súlyos eseteket ellátó ágyak közel 70%-a telített. Felkérte a tartomány lakosait, hogy **december 4-15. között kerüljék otthonaik nem szükségszerű indokból történő elhagyását**, a vendéglátóipari egységek esetén pedig a korábbi, **rövidített nyitvatartására** vonatkozó kérését **december 15-ig kiterjesztette**.

2020. december 14. – Szuga miniszterelnök bejelentette, a **Go To belföldi utazási kapmány felfüggesztését az egész ország területén 2020. december 28-2021. január 11. között**. Tokió és Nagoja azonban a teljes országra érvényes felfüggesztést megelőzően is kikerül már a kampány lehetséges utazási célpontjai közül. **Tokió december 18-tól kerül ki mint célállomás** (december 27-ig tartományi szinten, december 28-tól pedig országos tiltás lesz érvényben, természetesen Tokiót is magába foglalva). A kampányban történő részvétel a tokióiak számára továbbra is engedélyezett kiutazás esetén, ettől azonban lehetőség szerint tartózkodjanak a fővárosiak. **Nagoja szintén hasonló feltételekkel került ki** az utazási kapmányból **2020. december 16-ai kezdettel**. **Nagoja** esetén ezen felül a tartományi kormányzó **kiterjesztette** egész Nagojára a **rövidített nyitvatartásra vonatkozó korábbi kérését**, annak határidejét

pedig **2021. január 11-ig** meghosszabbította. A kérésnek eleget tevő vendéglátóipari egységek napi 20 ezer jen kompenzációban részesülnek. A **tokiói kormányzó** szintén bejelentette, hogy **2021. január 11-ig meghosszabbítja a rövidített nyitva tartásra**, illetve az alkoholos italok felszolgálásának korlátozására vonatkozó kérését. Az **oszkai kormányzó** a vendéglátóipari egységek **rövidített nyitvatartásra** vonatkozó kérésének területi hatályát kiterjesztette egész Oszakára, annak időbeli korlátját pedig két héttel, **december 29-ig meghosszabbította**.

2021. január 4. – Tokió, Szaitama, Csiba és Kanagava tartomány vezetői 2021. január 8-31. közötti időszakban arra kéri az alkoholos italokat felszolgáló vendéglátóipari egységeket, hogy **legkésőbb 20:00 órakor zárjanak be. Január 12-től a kérés az alkoholos italokat nem felszolgáló egységekre is vonatkozik.** Felkérték továbbá a lakosságot, hogy este **8 óra után lehetőség szerint ne hagyják el lakóhelyüket**, továbbá otthon dolgozzanak.

2021. január 7. – Szuga miniszterelnök különös tekintettel a fővárosi régióban a koronavírus fertőzések számának nagymértékű emelkedésére, **szükségállapotot rendelt el Tokió, Szaitama, Csiba és Kanagava tartományokra 2021. január 8-február 7. között.** Felkérte a lakosságot, hogy **tartózkodjon lakóhelyének nem szükségszerű indokból történő elhagyásától, különös tekintettel este 8 óra után, továbbá lehetőség szerint otthon dolgozzanak.** Az alkoholos italokat felszolgáló egységek **legkésőbb 20:00 órakor zárjanak be**, alkoholt pedig 19:00 óráig szolgáljanak fel. A kérésnek eleget tevő vendéglátóipari egységek napi maximum 60 ezer jen összegű támogatásban részesülnek. Az annak ellenállók büntetésben bár nem részesülnek, nevüket azonban nyilvánosságra hozzák. **A rövidített nyitvatartásra vonatkozó kérés a konditermekre, mozikra és áruházakra egyaránt vonatkozik.** A rendezvények maximális láttszáma 5000 fő vagy a helyszín befogadó képességének maximum 50%-a. A szükségállapot feloldására akkor kerülhet sor, amennyiben a helyzet 3-mas készültségi fokozatúra csökken ismét (ez többek között napi kb 500 új fertőzöttet jelent Tokióban – szemben a napokban tapasztalt kb 2400-al). Több tartományi kormányzó (Oszaka, Aicsi, Hjogo, Kioto) is kérte, hogy tartományaikra is kerüljön kiterjesztésre a szükségállapot az esetszámok emelkedése miatt, erről azonban egyelőre nem született még döntés.

A reptereken különös tekintettel folynak vizsgálatok és ellenőrzések. **Minden Japánba belépő személyen kötelezően elvégeznek PCR tesztet, melynek az eredményét meg kell várni, illetve negatív eredmény esetén is 14 napig otthon, vagy a hatóság által kijelölt helyen kell tartózkodni kivéve a későbbiekben felsorolt kivételeket.**

2020. novemberében Tokió Narita repülőtéren is nyitottak koronavírus tesztelő központokat, ahol a kiutazó utasok tudnak igény esetén, térítés [\(\[https://www.narita-airport.jp/en/news/pcr_testing_center\]\(https://www.narita-airport.jp/en/news/pcr_testing_center\)\)](https://www.narita-airport.jp/en/news/pcr_testing_center) ellenében PCR tesztet végezni.

2020. szeptembertől a közegészségügyi szabályok betartása mellett az állandó tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgárok, illetve **október 1-től a közép és hosszú távú tartózkodásra jogosító engedélyekkel vagy vízummal rendelkező külföldiek (diákok, oktatók, orvosok, üzletemberek, munkavállalók) újra beléphetnek Japán területére.** **Novembertől tovább enyhítettek a beutazási korlátozásokon és feloldották kilenc ország vonatkozásában** (Ausztrália, Brunei, Kína - Hong Kong és Makaót is beleértve -, Új-Zéland, Koreai Köztársaság, Szingapúr, Tajvan, Thaiföld, Vietnam) **a beutazási tilalmat.** A felsorolt országok esetén mentesülnek a 14 napos karanténkötelezettség alól a rövid távú (7 nap) üzleti

célú be- és visszautazó japán állampolgárok és tartózkodási engedéllyel rendelkezők, amennyiben negatív a reptéri PCR tesztjük. A „business track” keretén belül **Szingapúrból (szeptember 18-tól), Dél-Koreából (október 8-tól), Vietnamból (november 1-től), Kínából (november 30.) rövid távú üzleti útra érkező személyek belépése is lehetséges**, akik mentesülnek a tizennégy napos karanténkötelezettség alól, amennyiben érkezéskor negatív a teszt eredményük, leadnak egy részletes útitervet és betartják a közegészségügyi szabályokat.

Az új vírustörzs terjedése miatt **2020. december 24-től Nagy-Britannia, december 26-tól pedig Dél-Afrika területéről külföldiek a már japán rezidens státusszal rendelkezőket kivéve** (tehát csak tanulmányi és üzleti célból nem) **nem léphetnek be az országba**. Az onnan érkező japán állampolgároknak, illetve Japánban már rezidens külföldieknek pedig az indulást megelőző 72 órában koronavírus tesztet kell csináltatniuk, melynek eredményét be kell mutatni. Az érkezéskor kötelező koronavírus teszten esik át továbbra is mindenki. Az érkezést követő 3 napot a karantén hivatal által kijelölt és foglalt szálláshelyen kötelesek tölteni. A harmadik napon egy újabb koronavírus teszten kell átesniük, mely amennyiben negatív eredményt hoz, úgy a belépéstől számított 14 napos kötelező karantén további napjait otthonukban is eltölthetik. Továbbá kötelesek telepíteni telefonjukra a japán koronavírus kontakt követő applikációt (COCOA - COVID-19 Contact-Confirming Application), és megőrizni lokációjukat további ellenkező utasításig.

2020. december 28-tól 2021. január 31-ig főszabályként nem léphetnek be külföldiek Japán területére. A rezidens státuszú külföldiek, valamint a Japánnal üzleti utazásokra vonatkozó külön megállapodással rendelkező országból érkezők belépése továbbra is lehetséges a korábbi kritériumok betartása mellett. Részletek a japán Külügyminisztérium folyamatosan frissülő következő linkjein érhetőek el: https://www.mofa.go.jp/ca/fna/page4e_001053.html#section2, https://www.mofa.go.jp/ca/cp/page22e_000925.html.

A fentieken túl **2020. december 30-tól 2021. január 31-ig minden UK és Dél-Afrikán túli további olyan országból (az országok folyamatosan frissülő listáját, illetve a belépés szabályait lásd a japán Külügyminisztérium honlapján a következő linkeken: https://www.mofa.go.jp/ca/fna/page4e_001053.html#section2, https://www.mofa.go.jp/ca/cp/page22e_000925.html) érkező japán és külföldi állampolgár (kivéve a „Business track” illetve a „Residence track” utasokat), melyekben megjelent már a koronavírus új, gyorsabban terjedő változata is, az indulást megelőző 72 órán belül készült negatív koronavírus tesztet be kell mutatniuk.** Az érkezéskor szintén átesnek a kötelező koronavírus tesztelésen. Aki nem tudja bemutatni a negatív tesztet, az a karantén hivatal által kijelölt szálláshelyen köteles eltölteni a 14 napos kötelező karantént.

2021. január 8-án, a miniszterelnök által a fővárosra és a szomszédos tartományokra kihirdetett szükségállapot első napján bejelentették a **Japánba történő belépés szabályainak további szigorítását**. Ennek értelmében a **szükségállapot fennállásának végéig (melynek tervezett időpontja február 7.) minden Japánba be/visszalépő személynek a belépéskor be kell mutatnia az indulást megelőző 72 órában készült negatív koronavírus tesztet, a belépéskor pedig ezen felül továbbra is mindenkin kötelezően elvégeznek egy újabb tesztet, melynek eredményét a helyszínen meg kell várni.** Aki a belépéskor nem tudja felmutatni az indulást

megelőzően készült negatív teszt eredményét, az az érkezést követő 3 napot a karantén hivatal által kijelölt és foglalt szálláshelyen köteles tölteni. A harmadik napon egy újabb koronavírus teszten kell átesniük, mely amennyiben negatív eredményt hoz, úgy a belépéstől számított 14 napos kötelező karantén további napjait otthonukban is eltölthetik. Továbbá kötelesek telepíteni telefonjukra a japán koronavírus kontakt követő applikációt (COCOA - COVID-19 Contact-Confirming Application), és megőrizni lokációjukat további ellenkező utasításig. **A január 8-án bejelentett karantén intézkedések január 9-től érvényesek, az indulást megelőző 72 órában készült negatív teszteredmény bemutatására vonatkozó kötelezettség pedig január 13-tól lép életbe.**

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Nincs export illetve import korlátozás a COVID-19 vonatkozásában.

Tiltott a következő termékek beszerzési áránál magasabb áron történő viszonteladása, mely megszegése esetén egy éves szabadságvesztés és maximum 1 millió jenes büntetés szabható ki a Kabinet által elfogadott törvénymódosítás szerint.

- 2020. március 15-től a maszkok
- 2020. május 26-tól gyógyszeripari termékek, beleértve az alkoholt is, valamint a magas alkohol koncentrációjú folyadékok, melyek fertőtlenítőszer, illetve fertőtlenítők alternatívájaként szolgáló termékek (pl. alkoholos törlőkendők)

Logisztika és szállítmányozás állapota

Szállítmányozás területén korlátozások alapvetően nincsenek az országban. Azonban a nemzetközi áru fuvarozás nehezen tervezhető. Torlódásokra, késésekre lehet számítani. Az árszínvonal magasabb a megszokottnál, a koronavírus nemzetközi gazdasági folyamatokra gyakorolt hatása miatt pedig **fokozottan kell figyelni az árfolyamváltozásra.**

A repülőterek üzemelnek, azonban mind a nemzetközi, mind a belföldi kereskedelmi járatok többsége felfüggesztésre került, mely az esetlegesen kereskedelmi járatokkal történő szállítmányozásra is ennek megfelelően hatással van. A teherszállítmányozás továbbra is üzemel. **A kereskedelmi repülőjáratok légitársaságokként eltérően, de a nyári hónapokban fokozatosan kezdték meg a járataik újraindítását.**

A postai szolgáltatás 2020. április 1-jétől felfüggesztésre került Magyarországgal (ahogy a világ több mint 120 országával is), melyet 2020. június 19-ével oldottak fel, a szállítási/kézbesítési idő azonban a megszokottnál hosszabb időt vehet igénybe.

A csomagküldő szolgálatok folyamatosan üzemelnek a két ország között, azonban továbbra is előfordulhatnak a megszokottnál hosszabb kézbesítési/szállítási idők.

Gazdasági kilátások

A japán gazdaság a felülvizsgált adatok szerint az április-júniusi negyedévben 8,3%-kal esett vissza, éves szinten pedig 29,2%-kal. A japán gazdaság az egy éve tartó visszaesés nyomán kétség kívül recesszióba süllyedt a 2019. októberi áfaemelését követően, melyet a koronavírus járvány hatásai csak tovább erősítettek. A 2020 második negyedévi GDP visszaesés az 1955 óta mért adatok közül az eddigi legjelentősebb. A japán Kabinet Iroda

2020. december 8-án nyilvánosságra hozott **becslései szerint a 2020. július-szeptemberi időszakban 22,9%-kal bővült a japán reál GDP az előző negyedévi adatokhoz viszonyítva.** Az adat az 1980. április-június közötti időszak óta elérhető statisztikák szerint a legnagyobb mértékű növekedés. A nagymértékű emelkedés elsősorban a magánfogyasztásokra vezethető vissza, melyek a GDP több mint felét teszik ki és melyek a vártnál nagyobb mértékben, 5,1%-kal bővültek.

A Bank of Japan (BoJ) előrejelzései szerint a japán gazdaság 3-5%-kal fog visszaesni az áprilisban kezdődött 2020-as pénzügyi évben, a kormány 4,5%-os visszaesést prognosztizál. A BoJ kormányzója szerint nem számítanak hosszabb távon deflációra, várakozásaik szerint az árak 2021-től már növekedni fognak.

A Japán Gazdasági Kutató Központ adatai szerint **a japán GDP 2020. októberében 1,8%-kal növekedett az előző hónaphoz viszonyítva.**

A **munkanélküliségi ráta 2,9%-ra csökkent 2020 novemberében** az előző havi 3,1%-ról, mely öt hónapot követően az első javulás. **Az elérhető álláshelyek száma is javulást mutatott novemberben** (második egymást követő hónapja) **és 1,06-re emelkedett** a szeptemberi 1,04-ről, mely szerint minden 100 munkát keresőnek 106 szabad pozíció áll rendelkezésre. A mutató a tavalyi évben 45 éves csúcsot döntve 1,63 volt, mely elsősorban a csökkenő és rendkívüli módon elöregedett társadalomnak volt köszönhető.

A fogyasztói bizalmi index értéke 2020 decemberében 31,8 pontra csökkent az előző havi 33,7 pontról. A négy hónapos javuló tendencia tehát megtört a fertőzések számának emelkedésével az országban. A mutató minden idők legalacsonyabb értéke az április 21,6 pont volt.

2020. december 21-én a Japán Kabinet elfogadta a 2021-es pénzügyi évre szóló, ismét rekord mértékű, 106,61 ezermilliárd jen (1,03 ezermilliárd dollár) összegű költségvetést, mely 2021 januárjában kerül a parlament elé. A nagymértékű emelkedés főként a tartalékalapok 5 ezermilliárd dolláros bővítésnek köszönhető a **koronavírus elleni küzdelem érdekében.** A költségvetésben ezen felül a **szociális biztonsági** (35,84 ezermilliárd jenre, mely így a teljes költségvetés közel harmada) **és a védelmi kiadások** (5,34 ezermilliárd jenre) **összegét is bővítették** a korábbiakhoz képest. A költségvetés kilencedik éve dönt rekordot és harmadik egymást követő éve fogja meghaladni a 100 ezermilliárd jent. A tervezet készítésekor 57,45 ezermilliárd jen adóbevételel számoltak, mely 6,07 ezermilliárd jennel alacsonyabb az előző évhez viszonyítva. A költségvetés finanszírozása érdekében 43,60 ezermilliárd jen értékben bocsátanak majd ki államkötvényeket (szemben a 2020-as pénzügyi év eredeti költségvetési tervében szerepelt 11,01 ezermilliárd jennél képest). A fedezethez szükséges adósság kibocsátások azonban tovább rontják majd a szigetország helyzetét, ahol az **államadósság már a 2019-es pénzügyi év végére is meghaladta az 1100 ezermilliárd jent, mely a japán GDP értékének több mint kétszerese, és mely arány a legrosszabb a fejlett országok között.**

Autóipar: A koronavírus járványnak a japán autóiparra és autógyártókra gyakorolt hatásai következtében (termelés felfüggesztése, kereslet visszaesése) **2020 áprilisában a japán belföldi autógyártás 46,7%-kal, májusban pedig 61,8%-kal esett vissza,** ami felülmúlja a korábbi rekordmértékű csökkenést, melyet a 2011-es földrengés és cunamit követően jegyeztek

2011 áprilisában 60,1%-kal. Japán legnagyobb autógyártója, a Toyota Motor vállalat augusztus 6-án jelentette be, hogy a koronavírus-helyzet miatt csökkenő eladásai hatására 64%-os visszaesésre számítanak az idei pénzügyi évben. A pénzügyi év első negyedében a vállalat nettó bevétele 74%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva. A legnagyobb japán autógyártók a vírus hatásainak mérséklése érdekében több százmilliárd jen összegű hitelkeretet igényeltek készpénztartalékaik biztosítása érdekében a válság elhúzódó hatásai miatt. A japán autóiparban működő négy üzleti testület vezetői 2020. április 10-én bejelentették, hogy felállítanak egy alapot a koronavírus járvány hatásaival küzdő autóipari gyártók támogatása céljából. Tojoda Akio (TOYODA Akio), a Japán Autógyártók Szövetsége, valamint a Toyota Motor Corp. elnöke az online sajtótájékoztató során elmondta, hogy az alap célja kölcsönösen segíteni a nehézségekkel küzdő gyártókat. Javasolta, hogy a nagyobb és egészségesebb helyzetben levő tagok nyújtsanak támogatást a kisebb, nehezebb helyzetben levők számára. Az alapba érkező befektetések elmondása szerint a nagyobb gyártók nyereségeiből származnának. Hangsúlyozta a foglalkoztatás védelmének jelentőségét, mely segít megóvni a gazdaságot az összeomlástól. Az autóipari szektor 5,5 millió embernek ad munkát Japánban, mely az ország dolgozó népességének kb. 10%-a.

Élelmiszeripar: A japán agrárminisztérium támogatási programot dolgozott ki annak érdekében, hogy azok a munkavállalók, akik a koronavírus járvány miatt elvesztették a munkájukat, el tudjanak helyezkedni az agrárszektorban. 2020. április 21-én került sor a G20 országok agrárminiszterei közötti videokonferenciára. A találkozón ETOH Taku (ETOH Taku) japán agrárminiszter hangsúlyozta, hogy a COVID-19 járványt nem használhatják ürügyként az országok arra, hogy felesleges export vagy import korlátozásokat vezessenek be. Japán önellátási rátája 2018-ban búza tekintetében 12%, szója tekintetében 6% volt, míg szinte a teljes kukorica-fogyasztást importból fedezték (MAFF). Legfontosabb beszállítói az Egyesült Államok, Kanada és Brazília. Etoh miniszter úr kiemelte, hogy Japán eddig nem tapasztalt komolyabb zavarokat az élelmiszerellátás területén, de a minisztérium folyamatosan figyelemmel kíséri a helyzetet.

A szigetország húsimportja a január és június közötti időszakban elérte az 1,04 millió tonnát, ami a legmagasabb érték, mióta a húsimportról adatokkal rendelkeznek. Az importált hús mennyisége elsősorban azoknál az országoknál nőtt, akikkel Japán kereskedelmi megállapodást írt alá. A japán kereskedelmi adatokból az is kiderül, hogy **az olcsó importhúsok aránya növekedett**, ezek között is legdinamikusabban a feldolgozó iparba, valamint a fagyasztott élelmiszerek piacára szánt termékek esetében. A szakértők szerint amiatt nőtt ez a szegmens, **mert a háztartások a járvány miatt a fagyasztott húst keresték, ezért például a fagyasztott marhahús behozatala 7%-kal nőtt az előző évhez képest.** A Japán-USA kereskedelmi egyezmény életbelépését követően, 2020. januárjától a marha- és sertéshús importja is jelentősen nőtt az Egyesült Államokból. Mexikóból sertéshús behozatal 14%-kal nőtt.

Olimpia: SZUGA Josihide (SUGA Yoshihide) japán miniszterelnök és Thomas BACH, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) elnöke 2020. november 16-i találkozójukon egyetértett abban, hogy a 2021 nyarára elhalasztott tokiói olimpiát a koronavírus világjárvány ellenére is a korábban tervezettek szerint, nézőközönség előtt tartják meg. Az olimpiai játékokra vonatkozó

részletes szabályok kidolgozása folyamatban van, melyek véglegesítése 2021 tavaszára várható.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

2020. április 7-én ABE Sinzó miniszterelnök jelentette be az ország történetének eddigi legnagyobb, 108 ezermilliárd jen (990 milliárd dollár) összegű, a japán GDP közel 20%-ával egyenértékű gazdasági ösztönző csomagot a koronavírus járvány gazdaságra gyakorolt hatásainak mérséklése érdekében. A csomag tartalmán és méretén egy héttel később azonban már módosítottak is, melyet szintén a japán miniszterelnök jelentett be 2020. április 16-án. A korábbiakban tervezettekkel ellentétben, mely szerint csak meghatározott háztartások részére nyújtottak volna 300 ezer jenes támogatást, végül jövedelemviszonytól függetlenül, fejenként részesítenek mindenkit (tartózkodási engedéllyel rendelkező, rezidens külföldiek is, a diplomaták és más speciális státuszú külföldiek viszont nem) 100 ezer jen összegű támogatásban. **A Japán Kormány április 20-án fogadta el az átdolgozott kiegészítő költségvetést a 2020-as pénzügyi évre vonatkozóan.** A módosítás eredményeként a korábbi 108,2 ezermilliárd jenne tervezett **gazdasági ösztönzőcsomagot** a várakozásoknak megfelelően **117,1 ezermilliárd jenne (1,1 ezermilliárd dollár) bővítették.** A gazdasági ösztönzőcsomag költségvetési kiadásainak teljes összege 48,4 ezermilliárd jenne emelkedik a korábban tervezett 39,5 ezermilliárd jennél. **Ebből 25,69 ezermilliárd jent a 2020-as pénzügyi év kiegészítő költségvetése fedez kötvénykibocsátások révén.** A döntés tovább növeli az adósság terhét a világ legnagyobb adósságállományával rendelkező országában, mely az 5 ezermilliárd dolláros japán gazdaság több mint kétszerese. A japán államadósság összege a GDP kb. 240%-a, mely jórész belső finanszírozású, államkötvényekből fedezett. **A 25,69 ezermilliárd jen (240 milliárd dollár) összegű kiegészítő költségvetést a Japán Alsóház 2020. április 29-én, míg a Felsőház április 30-án fogadta el.**

Az ABE Sinzó miniszterelnök által bejelentett első, 117,1 ezermilliárd jen összegű csomag legfontosabb elemei a következők:

- 100 ezer jen készpénztámogatást nyújtanak minden Japánban rezidens részére életkor illetve jövedelemviszonytól függetlenül, A támogatásra nem csak a japán állampolgárok, hanem a tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek is jogosultak (a diplomaták és más speciális státuszú külföldiek viszont nem).
- További 10 ezer jen támogatást nyújtanak gyermekenként azon családok részére, akik gyermeknevelési támogatásban részesülnek.
- Maximum 2 millió jen támogatást nyújtanak azon kis- és középvállalkozások számára, akiknek a havi bevétele legalább a felére esik vissza (a február és június közötti hónapokban).
- Teljes mértékben mentesítik az adófizetési kötelezettség (pl.: fogyasztási adó, ingatlan adó) alól azon vállalkozásokat, melyek eladásai több mint 50%-kal estek vissza.
- Foglalkoztatás fenntartását célzó programok keretében, az április-június hónapokban az állam cégmérettől függő mértékben átvállalja ezen időszakra a fizetés egy részét

- A beszállítói hálózatok reformja részeként, a külföldi beszállítók (elsősorban a Kínában lévőket) Japánba történő át- vagy visszatelepítésének költségét KKV-k esetében kétharmad részben, nagyvállalatok esetében felerészben állja az állam.
- Internetes/digitális orvosi rendelés bevezetése (video chat-es orvosi konzultáció lehetősége, ahol a páciens a jelenlegi helyzetben fél személyesen megjelenni vagy ahol eleve nem indokolt a személyes megjelenés)
- Állami támogatással minőségi japán termékek mint pl. wagyu marha, dinnye kerülnek az iskolai menzák étlapjára;
- Háromszorosára emelik az Avigan gyógyszer készleteket Japánban, melyek ígéretesnek bizonyulnak a koronavírus kezelésére.
- Turizmus és rendezvények támogatása, a helyi, vidéki turizmus fellendítése, egyrészt a belföldi turizmus ösztönzése másrészt a külföldi turisták visszacsábítása révén.

A japán Kabinet 2020. május 19-én elfogadta a programot, mely szerint maximum 200 ezer jen (1900 dollár) támogatás nyújtanak kb. 430 ezer diák részére Japánban (külföldi diákoknak egyaránt), akik a koronavírus járványnak köszönhetően nehézségekkel küzdenek a tandíj, illetve egyéb költségeik fedezésében.

ABE Sinzō japán miniszterelnök kabinetje 2020. május 27-én elfogadta a második, újabb, 117,1 ezermilliárd jen (1100 milliárd dollár) értékű gazdasági ösztönzőcsomagot a koronavírus-járvány gazdaságra gyakorolt hatásainak enyhítése, és a gazdaság jelenleginél is mélyebb recesszióba süllyedésének megelőzése érdekében. Az újabb gazdasági ösztönzőcsomag mérete megegyezik az áprilisban elfogadott első csomaggal, **mellyel együtt a japán kormány összesen 234 ezermilliárd jen (2180 milliárd dollár) összeggel, a japán GDP 40%-ával egyenértékű összeggel támogatja a koronavírus-járvány hatásaitól sújtott gazdaság helyreállítását. A második kiegészítő költségvetésben szereplők finanszírozása érdekében további 31,9 ezermilliárd jen (296 milliárd dollár) értékű államkötvényt bocsátanak ki a 2021 márciusáig záruló pénzügyi év során, mellyel rekord mértékűre, 90 ezermilliárd jenne emelkednek az idei évi kötvénykibocsátások. **Az újabb kiegészítő költségvetést az Alsóház 2020. június 10-én, míg a Felsőház június 12-én fogadta el. Az új csomag többek között támogatásokat tartalmaz a bérleti díjakkal küzdő vállalkozások részére, diákok részére, akik nehéz helyzetbe kerültek a részmunkaidős állásuk elvesztése révén, továbbá az eladások visszaesése által sújtott vállalkozások számára. A csomag által érintett legfőbb területek az alábbiak.****

- 2989,2 milliárd jent (27,8 milliárd dollárt) fordítanak az egészségügyi területre, ezen belül is 2237 milliárd jen támogatást nyújtanak a koronavírus fertőzötteket kezelő egészségügyi intézmények számára, 205,5 milliárd jent a koronavírus elleni vakcina illetve gyógyszerek fejlesztésére, továbbá bónusz keretében támogatást nyújtanak az egészségügyben dolgozóknak.
- 2024,2 milliárd jent (18,8 milliárd dollár) fordítanak az eladások visszaesése miatt bajba jutott vállalkozások megsegítésére, akik részére hat hónapos időszakon keresztül a

bérleti díj kétharmadával megegyező mértékig, maximum 6 millió jen összegig nyújtanak pénzügyi támogatást.

- Összesen 11,639 ezermilliárd jent (108 milliárd dollár) fordítanak a jövedelemkieséssel küzdő vállalatok pénzügyi bázisának megerősítésére, valamint fedezetlen, kamatmentes hitelprogramok támogatására.
- 451,9 milliárd jent (4,2 milliárd dollár) különítenek el a munkahely-megőrző támogatásra, melyet munkavállalóként a korábbi csomagban szereplő, napi 8330 jen (77 dollár) értékű kompenzációról napi 15 000 jenre (140 dollár) emeltek.
- A regionális revitalizációra fordítható alapok 2000 milliárd jennel (18,5 milliárd dollár), míg a fertőzés megelőzését szolgáló intézkedésekre fordítható tartalékalap 10 ezermilliárd jennel (92,9 milliárd dollár) bővül.

Abe miniszterelnök 2020. augusztus 28-án bejelentette lemondását egészségügyi okokra hivatkozva. SZUGA Josihide (SUGA Yoshihide), a kormánypárt korábbi főtitkára vette át a miniszterelnöki posztot 2020. szeptember 16-tól.

A Japán Központi Bank (BoJ) 30 ezermilliárd jen (278 milliárd dollár) értékű programot indított a koronavírus-járvány miatt nehéz helyzetbe került kisvállalkozások megsegítésére. A BoJ május 22-i rendkívüli ülésén elfogadott új programban szereplők szerint kereskedelmi bankok részére maximum egy évig kamatmentes hitelt nyújthat a BoJ, amennyiben a kereskedelmi bank kisvállalkozás részére nyújt hitelt. A kereskedelmi bankok a Központi Banktól 0,1%-os kamatot kaphatnak az általuk nyújtott hitelek után. **A BoJ által már korábban, valamint a most bejelentett programja révén összesen már 75 ezermilliárd jen finanszírozási támogatást nyújt a koronavírus-járvány által sújtott gazdaság számára.**

A japán Kabinet 2020. október 16-án döntött arról, hogy a 2020. évi tartalékalapból 549,2 milliárd jent (5,2 milliárd dollár) felhasználva kibővítik a koronavírus járvány miatt nehézségekkel küzdő vállalkozások támogatási programját. További három hónappal, decemberig meghosszabbítják azon vállalkozások részére nyújtott támogatásokat, melyek a koronavírus járvány miatt kénytelenek szabadságra küldeni alkalmazottaikat, ennek fedezetére 439,1 milliárd jent allokálnak. Munkavállalóként napi 8330 jen támogatás volt elérhető a visszaesés által sújtott vállalkozások részére, amit a válsághelyzet súlyosbodásával napi 15 ezer jenre emeltek. **86 milliárd jent fordítanak azon támogatásokra, melyek célja arra ösztönözni a belföldi gyártóvállalatokat, hogy a külföldi termelőkapacitásaikat helyezték vissza a szigetországba, ezzel egy esetleges vészhelyzet esetén is biztosítva az ellátási láncok zavartalan működését. 24,1 milliárd jen támogatás pedig a földművelésből élők, illetve a halászati ágazatban dolgozók megsegítését szolgálja.** KATO Kacunobu (KATO Katsunobu) kabinet főtitkár elmondta, hogy a kormánynak továbbra is határozott célja az üzlet folyamatosságának, valamint a foglalkoztatottságnak a fenntartása. **A kormány április óta 11,5 ezermilliárd jen tartalékalapot különített el az idei évi költségvetésben a járványhelyzet kezelésére, melyből az október 16-i döntést, illetve a tartalékalapból történt korábbi felhasználásokat figyelembe véve még 7,28 ezermilliárd jen marad elérhető.**

2020. december 2-án a japán országgyűlés jóváhagyta a koronavírus elleni vakcina költségeinek átvállalásáról szóló törvényjavaslatot, melynek értelmében minden lakos ingyen hozzáférhet majd a védőoltáshoz. Az azonban továbbra sem egyértelmű még, hogy a külföldi lakosok is jogosultak lesznek-e az ingyenes védőoltásra. **A kormány 2021 június végéig kívánja biztosítani minden lakos számára a koronavírus elleni vakcinát,** melynek érdekében a Moderna Inc. vállalattal kötöttek szerződést védőoltások szállításáról, továbbá a az AstraZeneca PLC és a Pfizer Inc. vállalatokkal van még megállapodásuk az egészségügyi minisztérium tájékoztatása szerint.

2020. december 8-án SZUGA Josihide (SUGA Yoshihide) bejelentette a kabinetje által összeállított újabb, 73,6 ezermilliárd jen (706 milliárd dollár) értékű, harmadik gazdasági ösztönző csomagot a koronavírus által sújtott gazdaság fellendítése érdekében. Az ösztönző csomag révén a japán kabinet becslései szerint 3,6%-kal bővülhet a japán GDP. A csomag legfőbb elmei közé tartozik a belföldi utazási kampány meghosszabbítása, a fogyasztás ösztönzése, a vállalkozások részére nyújtott, a foglalkoztatás megőrzését segítő támogatások meghosszabbítása, továbbá a digitalizáció erősítése és a széndioxid-kibocsátás csökkentését ösztönző támogatások. Az ösztönző csomag kb. 40 ezermilliárd jen értékben tartalmaz fiskális kiadásokat – többek között befektetési és hitel programokat. 5,9 ezermilliárd jent fordítanak a vírus megfékezésére, 18,4 ezermilliárd jent a világvárvány utáni strukturális gazdasági változások támogatására, 5,9 ezermilliárd jent katasztrófavédelemre és a nemzeti ellenálló képesség erősítésére, 5 ezermilliárd jen a 2020. évi tartalékalapból, további 5 ezermilliárd jen a 2021-es pénzügyi év költségvetésének tartalékalapjából kerül finanszírozásra. A gazdasági ösztönzőcsomagból 51,7 ezermilliárd jent fordítanak a világvárvány utáni gazdasági változásokhoz történő alkalmazkodásra.

A japán kabinet 2020. december 15-én elfogadta a 21,84 ezermilliárd jen (210 milliárd dollár) összegű, harmadik kiegészítő költségvetést a 2020-as pénzügyi évre. Ezzel az idei pénzügyi év kiadásai rekord magas szintre, 175,69 ezermilliárd jenre emelkednek, mely több mint 70%-kal magasabb az eredetileg tervezett 102,66 ezermilliárd jenhez képest (2020-es pénzügyi év eredeti költségvetési összege). A harmadik kiegészítő költségvetés 19,18 ezermilliárd jent különít el gazdasági intézkedések finanszírozására, valamint **22,40 ezermilliárd jen értékű új államkötvény kibocsátást von maga után.** Ennek következtében **Japán teljes új adósság kibocsátása is megdönti a mindenkori rekord értéket** a 112,55 ezermilliárd jennel, mely több mint kétszerese a korábbi rekord 51,95 ezermilliárd jennek, amit a 2009-es pénzügyi évben könyveltek el a globális pénzügyi válság következtében.

[Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára](#)

A járvány miatt kialakult helyzet nagymértékben megnehezítette az üzleti tárgyalásokat, melyek egy része átkerült az online térbe. A járványhelyzet illetve a jövőbeli helyzet bizonytalansága további, még a korábbinál is nagyobb óvatosságra intette a japán vállalatokat.